

Landschappelijke inpassing en Ruimtelijke compensatie

Naam: Broekman Agro BV
Adres: Turnhoutseweg 5
Woonplaats: 5438 NR Gassel

Gerald Willemsen
november 2016, aangepast augustus 2019

Areal
Maurikstraat 27
5453 NA Langenboom
areal-agro.nl | info@areal-agro.nl | 0486-432066

Areal
agro
landschap
natuur

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding.....	3
2. Gebiedsbeschrijving	4
3. Huidige situatie.....	5
3.1 Schets huidige situatie	5
4. Hoofdpijnen van het beleid	8
4.1 Provinciaal beleid	8
4.1.1 <i>Verordening Ruimte Noord-Brabant</i>	8
4.1.2 <i>Ecologische Hoofdstructuur (EHS)</i>	9
4.2 Gemeentelijk beleid.....	10
4.2.1 <i>Bestemmingsplan</i>	10
4.2.2 <i>Landschapsbeleidsplan Grave (2001)</i>	11
4.2.3 <i>Dassencompensatie Gasselsbroek</i>	11
5. Compensatieopgave	16
6. Landschapsinrichting.....	12
6.1 Beschrijving	12
6.2 Landschapselementen	14
6.3 Plantsoenlijst	14
7. Invulling compensatieopgave.....	16
8. Conclusie	20
9. Literatuurlijst	20
10. Bijlagen Voorwaarden van beheer	21

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Broekman Agro wenst haar bedrijfsactiviteiten op Turnhoutseweg 5 te Gassel te gaan uitbreiden. Daarom is de ondernemer voornemens om het agrarisch bouwblok uit te breiden tot 1,5 hectare. Dit document doet een voorstel voor een landschappelijk verantwoorde inpassing en ruimelijke compensatie van de uitbreiding.

Figuur 1: overzicht erf, huidige situatie

3. Huidige situatie

3.1 Schets huidige situatie

Op de locatie Turnhoutseweg 5 vindt in de huidige situatie de teelt van frambozen plaats.

Figuur 3: huidige situatie

Figuur 4: frambozenteelt op locatie

Figuur 5: Huidige situatie

4. Hoofdpijnen van het beleid

Het project moet passen binnen de toekomstige bestemming van het gebied. Daarom wordt in dit hoofdstuk relevant rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid beschreven, zodat zeker kan worden gesteld dat de natuurcompensatie van Turnhoutseweg 5 aansluit op het geldende ruimtelijk beleid.

4.1 Provinciaal beleid

4.1.1 Verordening Ruimte Noord-Brabant

In de Verordening ruimte staan regels waarmee een gemeente rekening moet houden bij het ontwikkelen van bestemmingsplannen. Door deze regels weten de gemeenten al in een vroeg stadium waar ze aan toe zijn. Onderhavige locatie ligt in de 'gemengd landelijk gebied'. De structuurvisie geeft ook aan:

Belangrijke onderwerpen in de Verordening Ruimte die op dit plan met name van toepassing zijn:

- 1) ruimtelijke kwaliteit
- 2) overige ontwikkelingen in het landelijk gebied

Ruimtelijke kwaliteit

Zorgvuldig ruimtegebruik is een belangrijk item in de verordening. Nieuwe ruimtelijke ingrepen moeten gebruik maken van bestaande bouw- en bestemmingsvlakken. Uitbreiding van bestaande vlakken is alleen mogelijk wanneer financiële, juridische of feitelijke omstandigheden dit eisen. Verder moeten de gevolgen voor de omgeving, natuur, bodem, landschap en cultuurhistorie in kaart worden gebracht en afgewogen.

Overige ontwikkelingen in het landelijke gebied

Het landelijke gebied is reeds lang niet meer uitsluitend in handen van agrarische bedrijven. Steeds meer kleine bedrijven worden omgeschakeld naar woonbestemmingen.

4.1.2 Natuurnetwerk Brabant (NNB)

Figuur 6: NNV op de kaart

De locatie Turnhoutseweg ligt niet in een NNB, attentie-, of zoekgebied. De locatie ligt ook niet bij een ecologische verbindingszone (EVZ).

4.2 Gemeentelijk beleid

4.2.1 *Bestemmingsplan*

De inrichting heeft de enkelbestemming 'Agrarisch'. De zwarte lijn geeft een bouwblok aan.

Figuur 7: bestemmingplan Turnhoutseweg 5

4.2.2 Landschapsbeleidsplan Grave (2001)

De locatie wordt beschreven als een tamelijk dichtbebouwde, samenhangende structuur van boerderijen en woonbebouwing langs de rechte ontginningswegen. Binnen het gebied zijn diverse kleinschalige beplantingselementen aanwezig, zoals bosjes, weg- en singelbeplantingen. De ecologische waarde van het gebied zit in de afwisseling tussen bos, kleinschalige landbouwpercelen en een grote dichtheid aan poelen. Het is een kerngebied voor de das.

4.2.3 Dassencompensatie Gasselsbroek

In het gebied Gasselsbroek, ten oosten van de planlocatie, vindt een dassencompensatie plaats. Om te komen tot een zo goed mogelijke optimalisatie van het nieuwe leefgebied in het Gasselsbroek, rekening houdend met de aanwezigheid van meerdere dassenfamilies, is een aanzienlijke lengte lijnvormige beplanting (houtwallen) aangelegd, in totaal 30 kilometer. De locatie Turnhoutseweg 5 zit aan de rand van deze natuurcompensatie.

Figuur 8: landschapselementen dassencompensatie, aangelegd in de buurt van Turnhoutseweg 5

5. Landschapsinrichting

6.1 Beschrijving

De inpassing behelst een kwaliteitsverbetering in de brede zin van het woord. Mogelijkheden hiervoor zijn:

- Traditionele groene inpassing
- Aanleg gebiedseigen landschapselementen
- Nieuwe natuur- of landschapsversterkende maatregelen van waterstructuren
- Sloop/verwijdering van storende gebouwen
- Verbeteren van recreatieve ontsluiting
- Behoud/herstel van cultuurhistorische bebouwing
- Kiezen voor hoogwaardige architectuur

Broekman Agro kiest voor een landschappelijke verfraaiing van het woonerf door middel van een drietal lindes en verlengt de reeds aangelegde hagen met elzensingels die niet alleen landschappelijk en ecologisch waardevol zijn maar ook de drift tegengaan aan de rand van de spuitzone's. De investering voortvloeiende uit de toepassing van de regeling kwaliteitsverbetering van het landschap (artikel 2.2. VR) geeft geen recht op subsidie vanuit STIKA.

Inrichtingsplan landschappelijke inpassing

Figuur 9, voorgestelde inrichting

- 1: 1 rijige elzensingel van 120m
- 2: 1 rijige elzensingel van 100m
- 3: 3 landschapsbomen (lindes)

De reeds bestaande knip- en scheerheg is doorgetrokken langs de kromming in de weg in de vorm van een elzensingel.

Op de kaart staat ook een wandelpad over boerenland ingetekend. Deze is recent aangelegd met behulp van STIKA, en staat hier alleen vermeld als referentie. Wel geeft het aan dat compenseerder al mee heeft gedacht aan recreatieve ontsluiting van het buitengebied van Gassel. Tevens zijn er al diverse struweelhagen (ook buiten het plaatje) gerealiseerd met behulp van STIKA. Deze tellen ook niet mee voor de compensatie.

Als laatste worden twee beeldbepalende lindes ingeplant in de zuidoosthoek van het nieuwe bouwblok. In totaal zorgen deze landschapselementen voor een goede inpassing van de locatie Turnhoutseweg 5 in Gassel.

6.2 Landschapselementen

		aantal	lengte (m)	breedte (m)	oppervlakte (m2)
1	elzensingel	1	117	3	351
2	elzensingel	1	96	3	288
3	Landschapsbomen	2	5	5	50

6.3 Plantsoenlijst

Knip- en scheerheg

plantverband 0,50m, 1-rijig

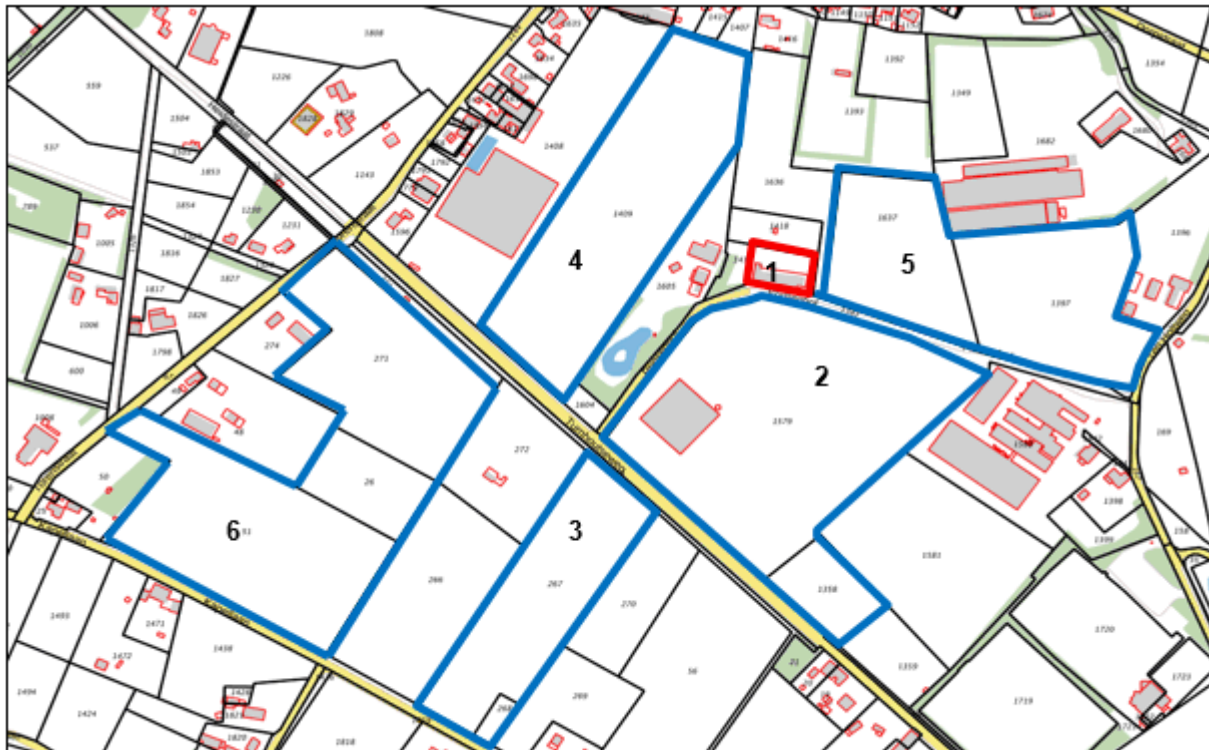
soort	aantal	maat
Els, zwarte, <i>Alnus glutinosa</i>	448	80/100
totaal	448	

Landschapsbomen

	soort	aantal	maat
2	Linde, <i>Tilia Vulgaris</i>	2	10-12
	totaal	2	

Impact landschappelijke inpassing en ruimtelijke compensatie op gehele bedrijf

Het frambozenteeltbedrijf van Broekman Agro BV heeft de meeste grond direct rondom de bedrijfslocatie aan de Turnhoutseweg liggen. De landschappelijke inpassing is daarom ook vanaf het hele bedrijf zichtbaar. De meeste impact heeft de inpassing op de deelgebieden 1, 2, 3 en 5. Vooral voor deelgebied 1 dat buiten het bedrijf ligt, zorgt de elzensingel dat het industriële karakter van het erf van het bedrijf aan het oog van de bewoners van Prinsenhof 3 en 5 wordt onttrokken. Vanaf deelgebied 2, 4 en 5 bepalen de lindes en de elzensingel op de achtergrond de inpassing van het erf. De woning, de bedrijfsgebouwen en het terrein rondom de bebouwing liggen dadelijk ingepast tussen de lanen van de Turnhoutseweg en de Ten Holtweg in. Alle erven in de omgeving (Prinsenhof 5, 3, 4, Dorpstraat 44 en Ten Holtweg 4 zijn met hoge beplanting omgeven. De lanen verbinden die aangeplante erven op een fraaie manier. Het erf van Broekman Agro wordt met de bomen en elzensingel op een vergelijkbare manier onderdeel van die aangeplante erven. Op deelgebied 6 is vrijwel geen impact.

Figuur 1.2: Kadastrale ondergrond, met blauw omlijnd de begrenzing van het plangebied inclusief nummering van de deelgebieden.

Figuur 10: deelgebieden

6. Compensatieopgave

Met gemeente Grave is afgestemd dat Broekmans Agro BV de volgende compensatieopgave heeft:

Deelgebied 4 een bijdrage van € 14.000,- (3,5 ha x € 2,- per m² x 20%)

Deelgebied 6 een bijdrage van € 22.000,- (5,5 ha x €2,- per m² x 20%).

Totaal is dat € 36.000,-

Zie voor de deelgebieden figuur 10 deelgebieden

6.2 Compensatie inrichtingsplan

Figuur 11 inrichting compensatieopgave

6.3 Invulling compensatieopgave

Broekman AGRO bv			Compensatie Grave		
BTW ☒ ja kosten inclusief BTW ☐ nee kosten exclusief BTW	☒ Aanleg ☒ Beheer	☒ Waardedaling ☐ Opbrengstderving			
waardedaling €5,70 opbrengstderving					
Landschapselementen					
eigenschappen			lengte	breedte	oppervlakte
1	L1 Hakhoutsingel	waardedaling	156 m	13 m	2.028 m² 1.164 plantsoen
2	L1 Hakhoutsingel	waardedaling	85 m	8 m	680 m² 362 plantsoen
3	L1 Hakhoutsingel	waardedaling	29 m	15 m	435 m² 244 plantsoen
4	L11 Amfibieënpoeel	waardedaling	31 m	15 m	465 m² 520 m³
5	R1 Bloemrijke rand	waardedaling	120 m	8 m	960 m² 10 are
Landschapselementen					
vergoedingen		aanleg eenmalig	onderhoud jaarlijks	grond	eerste jaar
1	L1 Hakhoutsingel	€1.854,96	€235,05	€11.559,60	€13.649,61
2	L1 Hakhoutsingel	€576,71	€78,81	€3.876,00	€4.531,52
3	L1 Hakhoutsingel	€389,25	€50,42	€2.479,50	€2.919,17
4	L11 Amfibieënpoeel	€2.860,33	€61,19	€2.650,50	€5.572,02
5	R1 Bloemrijke rand	€157,99	€80,83	€5.472,00	€5.710,82
		€5.839,24	€506,30	€26.037,60	€32.383,14

De kosten voor aanleg zijn de eenmalige kosten voor aankoop en aanplant van het plantsoen.

De kosten voor onderhoud zijn jaarlijkse kosten voor arbeid, afvoer en materiaal. De kosten voor waardedaling onder de kolom 'grond' is de eenmalige waardedaling van de ondergrond van de landschapselementen. Alle bedragen zijn normbedragen en komen uit de regeling STIKA van provincie Noord-Brabant.

Berekening kosten voor aanleg ,afwaardering ondergrond en beheer over 10 jaar

	startbedrag	rente	totaal	uitbetaling	resterend
1	€36.939,00	€0,00	€36.939,00	€32.383,14	€4.555,86
2	€4.555,86	€0,00	€4.555,86	€506,30	€4.049,56
3	€4.049,56	€0,00	€4.049,56	€506,30	€3.543,27
4	€3.543,27	€0,00	€3.543,27	€506,30	€3.036,97
5	€3.036,97	€0,00	€3.036,97	€506,30	€2.530,68
6	€2.530,68	€0,00	€2.530,68	€506,30	€2.024,38
7	€2.024,38	€0,00	€2.024,38	€506,30	€1.518,09
8	€1.518,09	€0,00	€1.518,09	€506,30	€1.011,79
9	€1.011,79	€0,00	€1.011,79	€506,30	€505,49
10	€505,49	€0,00	€505,49	€506,30	-€0,80

Voorgaand schema geeft de kosten weer voor de landschappelijke inrichting die de initiatiefnemer moet maken. De initiatiefnemer maakt geen aanspraak op subsidie (zoals STIKA, Erven plus, Verbindingen in Landschap) voor deze inrichting. De kosten komen geheel voor eigen rekening. In totaal investeert Broekman Agro een bedrag van € 36.939,- over 10 jaar verspreid. Dit is exclusief plankosten en inboeten. Het inrichtingsplan voldoet daarmee aan de compensatieopgave volgens categorie 3 van de notitie Toepassingsbereik 2.2.

7. Conclusie

Uit de uitbreiding van het bouwblok vloeit een compensatieopgave voort. Deze valt in categorie 3 van de het Toepassingsbereik 2.2 van de gemeente Grave, waardoor een landschappelijke inpassing vereist is met een totale waarde van € 36.000,-. Met behulp van de investering à € 36.939,- wordt ruimschoots aan deze eis voldaan. Met de verlenging van de knip- en scheerheg in de vorm van een elzensingel en de aanplant van de drie lindes is de uitbreiding kleinschalig en gebiedseigen ingepast.

8. Literatuurlijst

- Bestemmingsplan Buitengebied 2013 Grave
- Landschapsbeleidsplan Grave, 2001
- Verordening Ruimte, Provincie Noord-Brabant, 2014, versie juli 2015
- Nota Ruimte
- Beleidsregel Groenblauw Stimuleringskader Provincie Noord-Brabant, 2007
- Provincie Noord-Brabant, www.brabant.nl/kaarten
- Spuitzone onderzoek, Windmill november 2017

10. Bijlagen Voorwaarden van beheer

Landschapspakket L2: Elzensingel	
Wat is een elzensingel? ➤ Het is een vrijliggend, lijnvormig en enkelrijig landschapselement, met een minimale bedekking van 80% van aaneengesloten opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken, waarvan tenminste 50% bestaat uit Zwarte els. De elzensingel wordt als hakhout beheerd.	
	
Elzensingel	
Elzensingel	
Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer ➤ Het element is tenminste 25 meter lang en is ten minste 1 meter en ten hoogste 3 meter breed; ➤ De diameter van de stammen (uitgezonderd de overstaanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoven. Per 100 meter element mogen gemiddeld maximaal 10 overstaanders gehandhaafd worden; ➤ Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt; ➤ Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element; ➤ Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling; ➤ Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat stammen en hakhoutstobben en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf; ➤ Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen; ➤ Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart.; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.	
Inrichtingseisen bij aanleg nieuwe elzensingel ➤ alleen gebruik inheemse bomen en/of struiken (zie bijlage 1); ➤ minimaal 100 stuks planten per 100 meter elzensingel aanplanten; ➤ aanplant met 2- of 3 jarig bosplantsoen van inheemse soorten; ➤ raster minimaal op 1 meter uit de voet van de rij indien perceel beweid wordt; ➤ afstand tussen 2 nieuwe parallel lopende elzensingels op een perceel is tenminste 20 meter.	

Landschapspakket L8A: Landschapsboom als solitair

Wat is een solitair?

- Een solitaire landschapsboom is een alleenstaande inheemse loofboom, niet zijnde een knotboom, die doorgaans in een vrij grote, open ruimte staat. De boom staat niet in een ander landschapspakket waarbij de beheersvergoeding gerelateerd is aan de oppervlakte (zoals houtsingel en hakhoutbosje).

Solitaire boom in weiland

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De boom kan periodiek worden gesnoeid, waarbij de kroon (onderste dikke tak tot de top) na het snoeien altijd meer dan 50% van de lengte van het takvrij stamstuk bedraagt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken onder de kronen van de bomen;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is bij solitaire bomen langs een perceelsgrens een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf. Indien de boom in een beweide perceel staat is rond de boom een raster aanwezig op 1,5 meter uit de voet van de stam.
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden alleen verricht in de periode tussen 1 augustus en 15 maart.

Indeling pakket:

L8A1: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld < 20 cm
 L8A2: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >20-60 cm
 L8A3: gemiddelde diameter bomen op 130 cm boven maaiveld >60 cm

Diameter bomen:

Op basis van de diameter wordt de boom in een klasse ingedeeld. De gemeten diameter bij aanvang, bepaalt de klasse waarin de boom valt.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuwe solitaire landschapsbomen

- alleen gebruik inheemse bomen (zie bijlage 1);
- plantafstand minimaal 20 meter;
- aanplant laanbomen met minimale boommaat 10-12;
- raster minimaal op 1 meter uit het hart van de boom indien perceel beweide wordt

Landschapspakket L11: Amfibieënpool

Wat is een amfibieënpool?

- Een amfibieënpool is een natuurelement dat niet aansluit op een waterloop/sloot en gevoed wordt door grond- en/of regenwater en waarvan in de winterperiode het natte oppervlakte voor tenminste 80% bestaat uit open water.

Poel

Groene kikkers

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 1 are en ten hoogste 7 are groot, waarbij het waterbiotoop (water + taluds) minimaal 70% van de oppervlakte inneemt. Maximaal 30% van de oppervlakte van de poel mag bestaan uit landbiotoop zonder regulier landbouwkundig gebruik (bloemrijk grasland/ruigte).
- De waterdiepte is in de diepste delen in de periode van 1 oktober tot 1 april tenminste 0,5 meter; incidenteel mag de poel in de zomerperiode droogvallen;
- Maximaal 25% van de oppervlakte van de oever is begroeid met houtige gewassen;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan;
- Geen water onttrekken aan het element anders dan voor het drinken van vee;
- In het element mag geen vis uitgezet worden en er mogen geen eenden/ganzen in gehouden of gelokt worden;
- De oever van de poel is begroeid met inheemse plantensoorten met een bedekking van minimaal 75%.
- Schoningswerkzaamheden verrichten in de periode tussen 1 september en 15 oktober.

Indeling pakket:

L11A: oppervlakte poel 100- 300 m²

L11B: oppervlakte poel >300 m²

Inrichtingseisen bij aanleg nieuwe poel

- oppervlakte poel gemeten vanaf insteek talud met maaiveld maximaal 500 m²; totale oppervlakte nieuwe poel inclusief landbiotoop maximaal 700 m²;
- diepte poel maximaal 2,00 meter;
- taluds minimaal 1:3;
- grondwaterstand locatie waar poel wordt aangelegd in september niet dieper dan 1,30 cm onder het maaiveld;
- indien de zone rond de poel wordt ingezaaid met een mengsel, dient het mengsel uitsluitend inheemse plantensoorten te bevatten;
- afstand tussen nieuwe poelen tenminste 100 meter.

Landschapspakket L1A: Hakhoutsingel

Wat is een hakhoutsingel?

- Het is een vrijliggend lijnvormig aaneengesloten landschapselement, met een opgaande begroeiing van inheemse bomen en/of struiken met een bedekking van minimaal 90%, dat als hakhout wordt beheerd.

Hakhoutsingel zonder overstaanders

Hakhoutsingel met enkele overstaander

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- Het element is tenminste 25 meter lang en is tenminste 2 meter en ten hoogste 20 meter breed;
- Tenminste 90% van de stobbes van het element wordt als hakhout beheerd en de diameter van het hakhout (uitgezonderd de overstaanders) is maximaal 20 cm op 1,30 meter boven de hakhoutstoot;
- Bij versnipperen van het takhout mogen de snippers niet in het element worden verwerkt;
- Bij verbranden van het takhout (indien dit mogelijk is in kader van APV) geen vuur maken in of binnen 5 meter vanaf het element;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop en van ongewenste houtsoorten (Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en Robinia) middels een stobbenbehandeling;
- Bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig waardoor schade door vraat aan stammen en hakhoutstoven en betreding van het element wordt voorkomen. Het raster mag niet bevestigd zijn aan stammen van het element zelf;
- Grondbewerking van de aanliggende gronden wordt zodanig uitgevoerd dat schade aan het element wordt voorkomen;
- Snoeiwerkzaamheden worden in beginsel alleen verricht in de periode tussen 1 november en 15 maart; bestrijding van ongewenste houtsoorten kan in de periode tussen 15 juli en 15 maart plaats vinden.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuwe hakhoutsingel

- alleen gebruik inheemse bomen en/of struiken (zie bijlage 1);
- plantverband van minimaal 1,25 m x 1,25 meter of 1,50 m x 1,00 meter en maximaal 2,00 m x 2,00 meter (per are element de aanplant van maximaal 64 planten subsidiabel);
- aanplant met 2- of 3 jarig bosplantsoen van inheemse soorten;
- raster minimaal op 1 meter uit de voet van de buitenste rij indien aangrenzend perceel beweid wordt;
- afstand tussen 2 nieuwe parallel lopende hakhoutsingels op één perceel is tenminste 50 meter.

Randenpakket R1: Bloemrijke rand

Wat bloemrijke rand?

- Een bloemrijke rand is een aaneengesloten rand langs een perceelrand of landschapspakket met een gevarieerde kruidachtige begroeiing van inheemse grassen en kruiden die jaarlijks gemaaid wordt.

Bloemrijke rand langs perceel

Blauwtje op rolklaver

Algemene eisen ten aanzien van inrichting en beheer

- De rand heeft een gemiddelde breedte van tenminste 3 en ten hoogste 6 meter en een lengte van tenminste 25 meter; voor een rand langs een ecologische verbindingszone geldt echter een gemiddelde breedte van ten hoogste 25 meter;
- De rand wordt ingezaaid met een in overleg met de veldcoördinator samengesteld mengsel met inheemse grassen en kruiden of er worden éénmalig gunstige randvoorwaarden gecreëerd voor een spontane ontwikkeling van de vegetatie, tenzij de aanvrager verklaard dat er reeds 10 plantensoorten in de rand aanwezig zijn.
- De rand wordt maximaal 2 en minimaal 1 maal per jaar gemaaid en het maaisel wordt binnen 15 dagen na het maaien afgevoerd; tussen 1 april en 1 juli is maaien niet toegestaan. De periode tussen twee maaibeurten is minimaal 3 maanden;
- De rand wordt niet bemest en er wordt geen slootveegsel en/of – bagger opgebracht;
- De rand wordt niet beweid en bij beweiding van de aanliggende gronden is een raster aanwezig dat zich op de grens van het element met het aanliggende landbouwperceel bevindt;
- Het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen in het element is niet toegestaan m.u.v. pleksgewijze bestrijding van akkerdistel, ridderzuring, Jacobskruiskruid en Japanse duizendknoop;
- De rand wordt niet gebruikt als pad behoudens het incidentele gebruik als onderhoudspad voor het schouwen van de aanliggende sloot of het uitvoeren van onderhoud aan het element zelf.

Inrichtingseisen bij aanleg nieuwe bloemrijke rand

- indien in de rand waarvoor een bijdrage wordt gevraagd minder dan 10 inheemse grassen en/of kruiden voorkomen wordt de rand ingezaaid met een samengesteld mengsel of er worden maatregelen genomen voor de ontwikkeling van een soortenrijke vegetatie. Deze maatregel kan bestaan uit het bovenploegen van de voedselarme ondergrond of door het afplaggen van de graszode (10 cm dik);
- de afstand tussen twee parallel lopende bloemrijke randen bedraagt minimaal 20 meter;
- een bloemrijke rand mag grenzen aan bouw- en/of grasland.